



MAN DIE VILLA EN ATELIER AAN BOSLAAN 2A LIET BOUWEN

## Thomas Cool, schilder van licht en ruimte

Velen zullen de villa aan de Boslaan 2a nog kennen als de kinderopvang van Addy Kruyt, de eerste vestiging van Koningskinderen. De eerste bewoner van deze villa was in 1902 de schilder Thomas Cool.

Thomas Cool werd geboren in Sneek, op 25 december 1851. Zijn vader, die een bedrijf had dat marmer verwerkte, zag al vroeg dat zijn zoon tekentalent had. Om dit talent verder te ontwikkelen ging Thomas naar de Academie voor Hoge Kunsten in Antwerpen. Na deze opleiding behaalde hij een akte die hem de bevoegdheid gaf tekenles te geven aan een middelbare school. Hij heeft enige tijd lesgegeven, maar dat beviel hem

niet, waarna hij in de zaak van zijn vader ging werken.

### Huwelijk

In 1883 trouwde hij met Berber Gerardina Kijlstra uit Sneek. Uit dit huwelijk werden vier kinderen geboren, waarvan er een op 2-jarige leeftijd overleed. Hij werd filiaalleider van de vestiging van het bedrijf van zijn vader in Rotterdam, maar bleef in zijn vrije uren tekenen en schilderen. Door het werken met marmer raakte hij steeds meer gefascineerd door Rome. Hoewel zijn vader graag had gezien dat hij het bedrijf overnam, had Thomas meer interesse in tekenen en schilderen. In 1892 koos hij alsnog voor een loopbaan als kunstschilder.



■ Villa Gerardina, Boslaan 2a (foto Frans Verwij).

### Kunstenarschap

Hij vertrok met zijn gezin naar Rome. Het gezin nam zijn intrek in Villa Strohl Fern. In het bij deze villa gelegen park stond een aantal atelierwoningen waarin verscheidene kunstenaars woonden. Onder hen was de Nederlandse beeldhouwer Pier Pander. De vier jaren die Cool in Rome verbleef waren zeer inspirerend voor hem. Hij voelde zich aangetrokken tot de Romeinse architectuur, het landschap en het licht en maakte vele schetsen, tekeningen en schilderijen.

### Kun je niet wat kleinere stukken maken?

Deze op licht en ruimte gebaseerde kunstwerken waren impressionistisch van stijl. De verkoop van de kunstwerken wilde echter niet vlotten. Het gezin leefde van een toelage van Cools vader. Over de jaren in Rome zou Cools dochter Tine later een boek schrijven met de titel: Wij met zijn vijven in Rome.

### Terugkeer naar Nederland

De oudste dochter Gerardina had net als hij tekentalent, maar zij



■ Portret van Pier Pander (Collectie Rijksmuseum).

metingen niet verkocht werden. Zijn vrouw verzuchtte weleens: "Kun je niet wat kleinere stukken maken?"

### Nalatenschap

Op 16 mei 1904 overleed Thomas Cool, nog maar 52 jaar oud. Een aantal kunstwerken is nu in bezit van lokale musea en het Rijksmuseum, maar de meeste werken zijn in bezit van de familie Cool gebleven. Bij de opslag en het transport van zijn werken is veel verloren gegaan. Hij was niet erg bekend in Nederland. In de jaren na zijn dood heeft de familie getracht hem met tentoonstellingen meer bekendheid te geven, maar dat is niet gelukt en uiteindelijk is hij in vergetelheid geraakt.

Zijn atelier is in 1981 afgesplitst van het terrein waarop de villa staat. Het is toen door architect Mart van Schijndel herschapen tot een ruim woon-werkatelier voor het kunstenaarschepaar Unger. De atelierwoning aan Parklaan 29a heet nu Huis Unger en is in bezit van de vereniging Hendrick de Keyser.



■ Gezicht op Forum Romanum in Rome (Collectie Fries Museum).



■ Huis Unger (foto Martijn Schapink).

In 1901 kon hij van zijn erfenis de architect Cornelis Kruisweg opdracht geven om een huis met een aparte atelier- en expositieruimte te ontwerpen. Dit huis werd gebouwd aan de Boslaan 2a in Het Spiegel. Het atelier had grote deuren om zijn forse schilderwerken naar buiten te kunnen krijgen. Zijn schilderijen waren zo groot dat ze alleen al vanwege hun af-

### Bronnen:

Willem Winters, Thomas Cool, Een Friesch schilder 1851-1904, Leeuwarden (2010); Tine Cool, Wij met zijn vijven, Een kunstenaarsgezin in de Villa Strohl-Fern 1892-1896, 1928; RKD, Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis

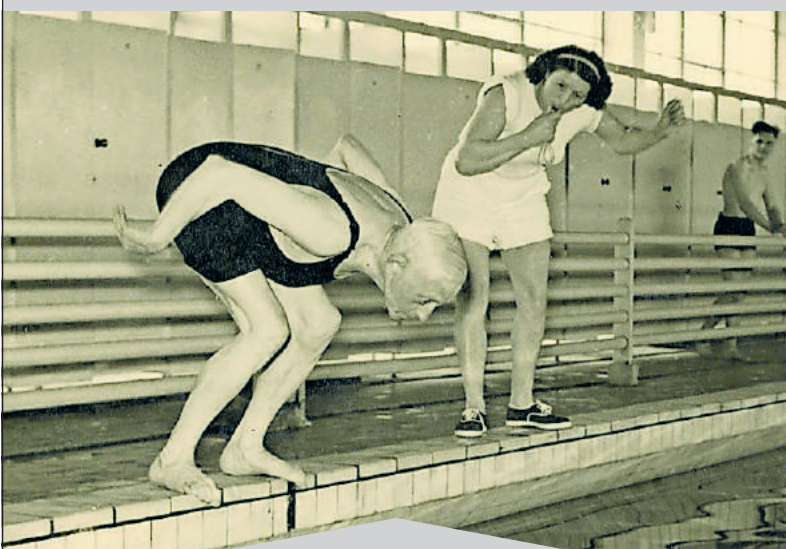
Martijn Schapink



■ Thomas Cool (foto Excelsior Bussum).

### UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET GEMEENTEARCHIEF

www.gooienvchthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden



### Nooit te oud

Deze senior-op-leeftijd neemt (in eigentijds badkostuum!) een duik in het water van het Naardense zwembad. Instructrice 'Susan' (Juliette Susanna Schwarz) geeft het startsein. Zij kwam in 1949 in dienst bij het zwembad.

FOTO EN TEKST: GEMEENTEARCHIEF GOOISE MEREN EN HUIZEN